

تقلب علمی (Stop Plagiarism)

دستبرد علمی به رساله‌ها، پایان‌نامه‌ها و مقالات سایر محققین، داده‌سازی، دروغ‌پردازی، نادرستی در درج نام نویسندگان، دستبرد علمی با ترجمه و سوء رفتار حرفه‌ای و بی‌توجهی به اخلاق پژوهشی، ارائه مقاله در ژورنال‌های لیست سیاه و یا بی‌اعتبار، همگی نوعی تقلب و فریبکاری در حوزه‌های علم و پژوهش به شمار می‌روند.

از دلایل این تخلفات می‌توان به سودجویی و بی‌اخلاقی افراد، عدم آشنایی با قواعد نگارش علمی، بی‌دقتی در درج استناد متناسب، عدم آموزش صحیح نگارش در آموزش عالی، سوء استفاده از فناوری‌های نوین، فشار بی‌رویه برای تولید مقاله و اثر علمی، ضعف قوانین برای پیشگیری و پیگیری موارد تخلف و البته عمومیت یافتن و عادی شدن تخلفات اشاره کرد.

مرکز مدارک علمی ایران و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باید اطلاعات همه رساله‌ها و پایان‌نامه‌ها را در اختیار دانشگاه‌ها و مراکز علمی بگذارند تا بتوان با استفاده از نرم‌افزارهای موجود کپی بودن یا نبودن تحقیقات و مصادیق تقلب علمی را مشخص نمود. نرم‌افزارهای بسیاری نیز وجود دارند که با بررسی مقاله‌ها می‌توانند تکراری بودن محتوای آن‌ها را ارزیابی کنند.

متقلبین علمی تنها با پرداخت هزینه، مقالات و کتاب‌هایی را که خود توانایی نگارش آن‌ها را نداشته‌اند به نام خود ثبت نموده و رزومه علمی خود را ارتقا می‌بخشند. تداوم رویه غیراخلاقی خرید و فروش علم (مقاله، رساله، پایان‌نامه و کتاب) در سطوح مختلف دانشگاهی، نه تنها فضای علمی و تحقیقاتی کشور را با نابسامانی مواجه می‌کند بلکه افراد دارای صلاحیت‌های اخلاقی و توانمندی‌های علمی و تحقیقاتی را نیز از جامعه علمی کشور منزوی می‌نماید.

البته اگرچه ظاهراً تعداد افراد متقلب و محقق نما، بسیار کم و محدود به برخی از دانشگاه‌ها است اما با ادامه این روند و عدم برخورد جدی، متأسفانه بر تعداد این افراد افزوده شده که بایستی اخلاقاً جلوی فارغ‌التحصیلی و ارتقای علمی متقلبین گرفته شود.

سزاوار نیست که زحمات صادقانه و دست آوردهای علمی محققین لایق کشور در مقایسه با نتایج کاذب و دروغین پژوهشگر نماهای متقلب قرار گیرد. لذا امیدواریم به‌زودی از سوی سازمان‌های ذی‌ربط با این مسئله برخوردی جدی شود و متقلبان مورد بازخواست قرار گیرند.

دکتر رامین صمدی